

Talouden seurantaraportti 1-8/2024

OMOHJ 30.09.2024 § 90
7/02.02.01/2024

Kaupungin taloudellinen tilanne heikkenee vuodesta 2024 alkaen voimakkaasti kuntataloutta vuonna 2023 parantaneiden väliaikaisten vaikutusten poistuessa ja verorahoituksen tason alentuessa sote-uudistuksen jälkeiselle pysyvälle tasolle. Samanaikaisesti menot kasvavat ja kaupungin talous kääntyy alijäämäiseksi. Kaupungin taloudessa onkin yli 20 milj. euron sopeutustarve.

Vaikean taloustilanteen johdosta talouden toteutumasta raportoidaan kuukausittain.

Elokuun raportti on valmistunut.

Peruskaupungin muutetun talousarvion mukainen alijäämä on 19,9 milj. euroa. Joensuun Vesi ja rahastot mukaan lukien talousarvio on 14,8 milj. euroa alijäämäinen. Talous heikkenee voimakkaasti vuodesta 2023 verotulojen ja valtionosuuksien tason vakiintuessa sote-uudistuksen jälkeiselle pysyvälle tasolle.

Elokuun lopun ennusteen mukaan peruskaupungin käyttötalouden nettomenot ovat jäämässä talousarviossa arvioitua pienemmiksi. Myönteistä kehitystä selittää käynnistynyt talouden sopeutustyö sekä vuoden 2023 arvioitua pienempi toteutuma, joka loi hyvän pohjan kuluvan vuoden talousarvion toteutumiseksi. Käyttötalouden toteutumiseen liittyy kuitenkin myös riskejä, joista suurimmat kohdistuvat käyttötalouden myyntivoittotavoitteen toteutumiseen.

Kuluvan vuoden verotilitysten ja vuoden 2023 valmistuvaa verotusta koskevien ennakkotietojen perusteella kunnallisverotuloja kertynee hieman talousarviossa arvioitua enemmän. Sen sijaan yhteisöverokertymä jäänee alkuperäistä talousarviota pienemmäksi vaisun suhdannetilanteen johdosta. Kiinteistöveroarvio on myös hieman ennakoitua suurempi. Syyskuun talousarviomuutoksessa verotuloarvio nousee vajaat 4 milj. euroa alkuperäiseen talousarvioon nähden. Valtionosuuksia on kertymässä noin 39,6 milj. euroa, noin 0,1 milj. euroa alkuperäistä talousarviota enemmän.

Korkotaso on laskenut erityisesti kesästä alkaen. Korkotason lasku heijastuu viiveellä lainasalkun korkomenojen tasoon nykyisten lainojen korontarkistuspäivien ja uusien lainojen kilpailutusten myötä. Tässä vaiheessa korkomenojen arvioidaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisena. Sen sijaan rahoitustuottoja kertyy talousarviossa arvioitua enemmän, mikä on huomioitu syyskuun talousarviomuutoksessa.

Joensuun Vesi liikelaitoksen arvioidaan tässä vaiheessa toteutuvan talousarvion mukaisena.

Rahastojen kehitys on ollut kuluvana vuonna myönteinen ja rahastojen on ennustettu toteutuvan tässä vaiheessa talousarvion mukaisena. Mikäli loppuvuoden kehitys sijoitusmarkkinoilla on myönteinen, on mahdollista, että tilikauden tulos toteutuu talousarviossa arvioitua paremmin. Sijoitusmarkkinoiden kehitykseen liittyy kuitenkin epävarmuustekijöitä, jotka voivat vaikuttaa myös kaupungin sijoitusomaisuuden arvon kehitykseen.

Kokonaisuutena tässä vaiheessa arvioidaan, että kuluvan vuoden alijäämä pienenee noin 9 milj. euroon. Taustalla on erityisesti vuoden 2023 käyttötalouden myönteinen toteutuma, talouden sopeutustoimenpiteet sekä tulokehitys erityisesti verotulojen ja osinkotulojen osalta. Talousarvion toteutumiseen liittyy kuitenkin edelleen myös riskejä omaisuuden myynnin ja mm. Suomen talouden alkuvuoden vaisun kehityksen johdosta. Toisaalta, mikäli sijoitusmarkkinoiden sekä verotulojen kehitys on loppuvuonna myönteinen, alijäämä voi jäädä ennakoitua pienemmäksi.

Talouden sopeutustarve ei kuitenkaan ole poistunut, koska näkymä tuleville vuosille on edelleen haastava.

Talouden seurantaraportti on esitetty pykälän liitteenä.

Valmistelija: talousjohtaja

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Omistajaohjausjaosto päättää

merkitä talouden seurantaraportin 1-8/2024 tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Talousjohtaja Satu Huikuri oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.